

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

24 juni 2024

Kenmerk

Z/24/070678 / D/24/148074

Portefeuillehouder

Roy Luca

Portefeuille

Openbare Ruimte/IBOR

Opsteller

Eijnden, Tim van den

Onderwerp

Beleidsplan openbare verlichting gemeente Woerden: stand van zaken & visie en doelen

Kennisnemen van

Beleidsplan openbare verlichting gemeente Woerden: stand van zaken & visie en doelen.

Inleiding

Het beleidsplan openbare verlichting voor de gemeente Woerden stond gepland ter behandeling in de raadsvergadering van 11 juli 2024. Deze datum bleek niet haalbaar. Met deze raadsinformatiebrief kondigen wij een **nieuwe datum** aan. Op **10 oktober 2024** komt het nieuwe beleidsplan openbare verlichting voor gemeente Woerden in de raadsvergadering. Daarnaast willen wij u, de raad, op de hoogte stellen van de meest **recente ontwikkelingen** omtrent het beleidsplan openbare verlichting. Tot slot willen we graag alvast inzicht geven in het gedeelte betreft de **visie en de doelen** van het beleid. De verdere uitwerking en het gedeelte over de uitvoering volgen na de zomer.

Kernboodschap**Stand van zaken****Onderzoek**

Op dit moment worden de **resultaten van de onderzoeksfase** geanalyseerd en verwerkt. Bij een onderzoeksfase van een project wordt informatie opgehaald. Bij ons is er onder andere literatuuronderzoek verricht en is er intern met flankerend beleid en met Beheer afstemming gezocht. Verder is er ook met andere gemeenten gesproken die vernieuwend verlichtingsbeleid hebben geformuleerd of daar op dit moment ook mee bezig zijn. Bovendien is er met Stichting OVLNL (hét openbare verlichting kennisplatform van Nederland) gesproken over kaders en uitgangspunten van verlichtingsbeleid. Wij zitten nu in de uitvoeringsfase. Hier worden onder andere de resultaten van de onderzoeksfase geanalyseerd en verwerkt en samen met de overige benodigde onderdelen opgeschreven in een volwaardig beleidsplan.

Enquête openbare verlichting

Als onderdeel van de onderzoeksfase heeft tot eind april een **enquête** opengestaan waarin onderzocht werd hoe de **inwoners van gemeente Woerden** de openbare verlichting ervaren. Daarbij wilden we ook ophalen hoe er gekeken wordt naar thema's zoals energiebesparing, het verminderen van lichtvervuiling en sociale veiligheid. Na contact met

wijkplatforms en de daarbij geuite zorgen over het onvoldoende bereiken van de ouderen zijn de volgende keuzes gemaakt:

- De omlooptijd van de enquête te verlengen en daarom langer online open te zetten.
- Na afloop van de enquête zijn in mei 3 collega's van team Beleid op de markt in Woerden gaan staan om zo meer mensen te kunnen bereiken, met name de oudere doelgroep.

De resultaten van de enquête, inclusief analyse en conclusie, zullen inzichtelijk zijn in het beleidsplan in een apart hoofdstuk.

Visie en doelen van het beleid

Om alvast inzicht te geven in de kern van het beleidsplan is hieronder kort het gedeelte over de visie en de doelen van het beleid uiteengezet.

Visie

'Gemeente Woerden zorgt voor een gezonde balans tussen kunstlicht en donkerte. Kunstlicht levert een bijdrage aan de **leefbaarheid, sociale veiligheid en verkeersveiligheid** in de openbare ruimte. Deze drie thema's vinden wij erg belangrijk en verbeteren wij daarom waar nodig. Maar voor een gezonde balans hebben we het verstorende effect dat kunstlicht veroorzaakt voor de **mens en natuur** niet kunnen negeren. Daarom is **lichthinder en -vervuiling verminderd**, werken we op grotere schaal met **alternatieven** voor verlichting, en is het areaal openbare verlichting verder **verduurzaamd om energie en kosten te besparen**. Als gemeente hanteren we het principe **niet-verlichten-tenzij**. Waar wel wordt verlicht, zorgen wij altijd dat dit **doelmatig** gebeurt. Dit houdt in dat alleen daar verlicht wordt waar het een meerwaarde heeft. Ook verlichten we op een **verantwoordelijke** manier en zorgen we dat de verlichting de juiste ondersteuning biedt naar de functie van het gebied.'

Doelen

Om tot de geschetste visie te komen wordt uitvoering gegeven aan de volgende beleidsdoelen:

1. De **(verkeers)veiligheid** in de openbare ruimte waarborgen en waar nodig verbeteren:

Als gemeente willen wij de verkeersveiligheid waarborgen en waar nodig verbeteren. Zwakkere verkeersdeelnemers, zoals fietsers en voetgangers, moeten goed beschermd zijn. Met betrekking tot sociale veiligheid willen we deze versterken waar nodig, maar vooral (het gevoel van) veiligheid niet verminderen door te verduisteren.

2. Het terugbrengen van verlichting en **lichtvervuiling** in de openbare ruimte (het principe 'niet verlichten tenzij'), en hiertoe een duidelijk toetsingskader opstellen:

In de ideale situatie verlichten we alleen waar nodig. Daarom onderzoeken we of kunnen met minder lichtmasten. Met name bij reconstructies, vervanging en/of ontwikkelingsprojecten willen we minder verlichting (terug)plaatsen. We willen daarnaast werken met alternatieven voor kunstlicht, zoals reflectietechnieken. Soms zijn deze maatregelen niet mogelijk, bijvoorbeeld uit veiligheidsoverwegingen. In plaats daarvan zal er doelmatig en duurzaam moeten worden verlicht. Er komt een eenduidig toetsingskader voor alle openbare verlichting in de gemeente.

3. Het verbeteren van de **leefbaarheid** en het versterken van **ecologische aspecten** van de openbare ruimte:

We willen natuurvriendelijke verlichtingsvormen voor de plekken waar dit gewenst is en beoordelen alternatieve verlichting of manieren van verduisteren. We willen dat de openbare verlichting aansluit bij de functie en de eisen van de openbare ruimte en dat mensen zich prettig voelen in de openbare ruimte.

4. Het bereiken van **energie- en kostenbesparing** en het vergroten van duurzaamheid:

We willen energie en kosten besparen met de toepassing van verschillende maatregelen, zoals het verkleinen van het areaal en het moderniseren van de verlichtingstechniek.

5. Het bereiken van **eenduidigheid, herkenbaarheid en uniformiteit** van het verlichtingsbeeld naar functie:

We willen een verregaande mate van uniformiteit van verlichting bereiken door zoveel mogelijk te werken met standaardtypen en -kleuren voor lichtmasten, armaturen en lampen in de gemeente. Deze wordt gekoppeld afgestemd op het type gebied of de functionaliteit van een gebied, bijvoorbeeld: binnenstad, woongebied, bedrijventerrein, buitengebied. Zo bereiken we een herkenbare, gebiedsgerichte zonering voor verlichting die is afgestemd op de gewenste kwaliteit van het licht.

6. Het creëren van **bewustwording** bij inwoners en stakeholders van de voordelen van verduisteren:

We willen bewustwording creëren bij inwoners, zodat zij zich op de hoogte kunnen stellen van het nut en de noodzaak van donkerte en energiebesparing. Wij willen zorgen dat wij als gemeente in de openbare ruimte de waarden die wij op papier verkondigen in de openbare ruimte uitstralen. Wij willen een goed voorbeeld geven. We willen een solide werkwijze die insteeft op samenwerking en afstemming met inwoners en stakeholders, uiteindelijk resulterend in gedragen beleid.

Financiën

n.v.t.

Vervolg

Het volledige beleidsplan inclusief het uitvoeringsgedeelte volgen na de zomer. Het nieuwe 'beleidsplan openbare verlichting gemeente Woerden' kunt u op **10 oktober 2024** in de raadsvergadering verwachten. De resultaten van de enquête en daarbij horende analyse en conclusie zullen inzichtelijk zijn in dit beleidsplan in een apart hoofdstuk.

Bijlagen

n.v.t.
